

Dejan Aleksić

JOVIS IN FABULA

1. Četvrtkom otkrivamo ćoškovne na vetru. Vrlo delikatan posao, s neizvesnim ishodom. I nikom nije do toga. Čoveku se omakne pa pođe po mudrost ili zamišljeno blago. Kao i svim drugim danima, uostalom. Ali drugi dani nisu četvrtak.
2. Dobro, kažemo, i šta sada? Šta ćemo s tolikim ćoškovima na vetru? I niko nas ne čuje. Od vetra. Ima u njemu nekog besa. Nije to onaj vetar što nam njiše mokre košulje i nadima jedra. Kako je samo gnevan. Vraća nam reči u lice.
3. Da bar ima nekoga u blizini, da nam poveruje. Makar neki smetenjak, životinja, glava kipa. Bela kost u pustinji. Ali otkud nama pustinja? Tako je to s otkrivanjem ćoškova na vetru četvrtkom. Poveruješ da imaš ono što nemaš.
4. Ali oblik svakako imaš. I u tom obliku sve nad čim strepiš. Fiziologiju i sećanja. Jednom je majka pravila kolače od kiselog testa. Iz hodnika se začuo telefon. Ostala je s rukama u brašnu. Nepomična. Kao idol na obali dok osvajači spuštaju sidra.
5. I namah sve bude jasnije: oblik nema nikakve veze s tim što vetar četvrtkom dobija ćoškove. Ćošak nije oblik. On je samo zli rođak geometrije. Traži da bude uvažen. Poručuje nam nešto zajedljivo o tome. Preko vetra.
6. A šta ako četvrtkom nema vetra? Šta ako je dan vedar i tih? Ništa. Dečaci jurcaju po kraju. Prave neku sitnu štetu. Stari profesor latinskog plevi ženin grob. Epovi su na policama, a koplja bačena u koprive.
7. Ima ta priča o ludom pruskom baronu što je izgubio razum čuvajući posed od uljeza. Duge noći bez sna. Tamnica već

ispunjena vrećama s uhvaćenim vetrom. Gospodaru, gospodaru, jada se posluga, tek ide jesen.

8. Čak i da hoću drugačije, do posla moram pored crkve. Znaju me već svi prosjaci. Jedan svira, drugi unjkavo govori uvežbane parole. Treći je samo osmehnut. Osmeh. Regent nad poslovima lica.
9. Veličanstven zato što je običan. Mogla bi tako da počne učena rasprava o četvrtku. A da li je tako? Četvrtak je čoškast. Miruje usred sedmice. Zapravo, četvrtak je istinska sreda, a drugi dani samo kruženje oko čoškastog četvrtka. Četvrtak ima gravitaciju. Ako suviše digneš glavu ka zvezdama, razbiješ nos o četvrtak.
10. Majka se nije javila na telefon. Javio se otac. Kratke kolebljive rečenice. Zvali su iz policije. Sin je polupao prozore na sedištu diktatorove stranke. Otac posle razgovora ćuti. Majka plače u testo.
11. Ako je vetrovito, na posao stignem brže no inače. Naročito četvrtkom. Podižem kragnu, a vetar me prestiže s obe strane. Hropće u klancu fasada. Reklo bi se: vetar kao vetar. A onda...
12. *Jovis in fabula*. Nema takvog latinskog citata. Ne znam jesu li očnjaci klali ljude po rimskim arenama i četvrtkom. Ali na grobljima je sigurno bilo cveća. I dečaci su ponekad postajali mali tirani. Sitna šteta. Imperatorov kip je ostao bez nosa, ko je hitnuo kamenicu?
13. Kako šta ćemo s tolikim čoškovima na vetru? Greh i krivica. Kolevke svakog pitanja. Dobijaš pustinju u nasleđe.
14. ...A onda se čuje da je baš gnevan. Ima nekog besa u njemu. Nije to onaj vetar što lista klasične epove na krilu usnule žene profesora latinskog, negde na Mediteranu, leta tog i tog.

15. I došla je jesen. I bila je vetrovita. Duvalo je u rogove i pod rebra. Mrak se jedva držao za skelete krošnji da ne odleti nazad među zvezde. Da, došla je jesen i za pruskog barona. I za čistu svest. I za crva u jabuci. Takva je to jesen bila.
16. A može biti da je četvrtak iznutra šupalj. Niti je veličanstven, niti je običan. Ali jeste šupalj. Gospodin crv sumnje sedi unutra i filozofira o tiraniji. Dakle, o pustinji koja broji svoj pesak.
17. Bili su to neki starinski kolači. Ne sećam se naziva, ali pamtim ukus rendanih jabuka u njima. Ne trči gologuz kroz koprive, rekli su onom sinu na saslušanju. Očekivao je šamar gledajući veliki zidni portret vođe.
18. Danas kasnim na posao. Jedan od prosjaka stoji niže niz ulicu. Sam, podno Muzeja, poduprt štakom. Voli i pozorište. Kaže: kako je nekad tamo bila dobra klopa posle premijere.
19. Istini za volju, teško da bi ikakav traktat o četvrtku zadobio akademsku pažnju. Ali o istini i volji svakako bi. Zato ćemo o četvrtku izokola, poraženi egom, kroz tematsku kamuflažu. Dakle, pevajte, horovi. O istini i volji. Ali zvezde neka ostanu zvezde.
20. Čoveku se omakne da pođe po mudrost ili zamišljeno blago. Na poslu čitam tuđe rukopise. Učtivo odgovaram autorima. Ponekad, u predahu, otvaram portale s vestima iz sveta nauke. U Japanu su ovladali tehnologijom uzgoja čoškastih jabuka.
21. Epoha je najzad došla do vrhunca. Aplikacija za dostavu hrane. Večera putuje u vidu zelene tačke kroz krvotok grada. Mali digitalni tromb. Tvoje vreme je samo tvoje. Poveruješ da imaš ono što nemaš. Da li to znači da je vreme pustinja?
22. Nećemo više imati tako mudrog lidera, priča uz večeru o diktatoru smrtno dosadni pesnik. Neguje visoke teme i stil

po uzoru na starozavetne spise. Festivalski pesnički zbor ulazi u treći dan. Nismo na moru, ali ovde miriše Mediteran. I uspevaju samo ljute trave i ljute guje.

23. Vodio sam majku na Onkološko. Zidovi hodnika bili su atlas ostrva iscrtanih vlagom. Mogao sam da zamislim kako galije osvajača spuštaju sidra uz nepoznatu obalu. Narod se tiskao pred ordinacijama kao u zbegu. U uglu je sedela starica i brisala jabuku rubom marame.
24. Većina ljudi reći će da je latinski jezik prava i medicine. Poezije se malo ko seti. Tako je i inače s poezijom. Uostalom, gde je ona? Osluškuješ. Sitan novac zvecne u prosjakovoj kutiji. Kao svih ovih vekova. Samo se menjaju izlizani profili careva.
25. Transport prizmatične robe je efikasniji. Tako putuju i čoškovi kroz vetrovite četvrtke. Ali čošak nije oblik. Za oblik su potrebna sećanja. Neki ugovor između zadovoljstva i sna. Da bi pustinje i zvezde mogle da zaspe. I pruski baron, takođe.